




Temperaturen på dansk turisme

www.visitdenmark.com

Januar 2010

VisitDenmark 

Temperaturen på dansk turisme. Januar 2010

Udarbejdet af:
VisitDenmark
Januar 2010

Adresse:

Islands Brygge 43, 3.
2300 København S
Tlf. +45 3288 9900

Forfatter:



Thomas Thessen

cand.polit
Chefkonsulent i VisitDenmark
E-mail: tth@visitdenmark.com

Indholdsfortegnelse:

Indledning.....	4
Status.....	5
Hovedtal	7
1. Situationen lige nu	8
1.1 Overnatningstal i Danmark 2009	8
1.2 Overnatningstal i Europa 2009	11
1.3 Momsstatistik.....	12
1.4 Situation på det nordeuropæiske hotelmarked	13
1.5 Antal beskæftigede i hoteller og restauranter.....	14
1.6 Konkurser i danske turismebrancher	15
2. Forventninger til fremtiden i dansk turisme.....	16
2.1 Situation i verdensøkonomien.....	16
2.2 Dansk økonomi	16
2.3 Valutakurser	17
2.4 Forventninger fra UNWTO	18
2.5 Forecast for dansk turisme.....	19
2.6 Konjunkturbarometer	22
2.7 Feriehusbookinger	23
Kilder.....	24

Indledning

Målsætningen med dette notat er at tage en aktuel temperatur på dansk turisme. Desuden gives et bud på, hvad vi kan forvente os af fremtiden.

Rapporten er baseret på indikatorer, som giver et billede af den nuværende situation. Det betyder, at f.eks. regnskabs/firmastatistik og turismesatellitregnskab ikke er anvendt, da de nyeste tal er fra 2006/2007. Derimod er indikatorer som f.eks. overnatningsstatistik (som kan betegnes som turismens "produktstatistik") og momsstatistik medtaget. Så der er altså valgt kilder, der viser en aktuel udvikling.

Hvornår dansk turisme vil udvikle sig positivt igen afhænger i høj grad af de økonomiske konjunkturer. Derfor indledes afsnittet om forventningerne til fremtiden med et kort overblik over dansk og international økonomi. Dette inkluderer også en forventning til udviklingen i valutakurserne.

Disse makroøkonomiske forventninger er grundlaget for VisitDenmarks forecast værktøj. Hovedresultater fra den kommende opdatering af forecastet beskrives. Dette er et bud på en vidensbaseret forventning til fremtiden.

UNWTO har på et overordnet niveau offentliggjort deres forventninger til udviklingen i internationale ankomster på verdensplan. Disse bliver kort beskrevet.

Feriehusbookingstatistikken beskriver hvor mange bookinger feriehuseudlejerne har registreret i 2010 på nuværende tidspunkt.

Konjunkturbarometeret beskriver turismebranchen aktuelle forventninger til de næste tre måneders omsætning. Denne undersøgelse viser hvordan stemningen i erhvervet er lige nu, sammenlignet med f.eks. samme tid sidste år.

En sammenfattende konklusion på grundlag af alle disse kilder kan læses i næste afsnit. Resten af rapporten er en gennemgang af hver indikator enkeltvis.

Status

Dansk turisme har i 2009 været udsat for den værste nedgang i nyere tid – måske nogensinde. Antallet af overnatninger endte med at blive 8 pct. lavere i 2009 end året før, der i forvejen var 2 pct. lavere end 2007. Siden slutningen af firserne, hvor den nuværende overnatningsstatistik startede, har der ikke været registreret et fald på over 3 pct. fra et år til den næste.

Såvel ferie- som forretningsrejser er faldet. Dog er forretningsrejser (-12 pct. færre overnatninger) faldet mere end ferierejser (-7 pct. færre overnatninger). Dette hænger sandsynligvis sammen med det store fald i produktionen, der er observeret i det meste af verden og i særdeleshed i Danmark (forventet 4,9 pct. fald i BNP i 2009). Et fald i produktionen vil både betyde mindre midler og færre anledninger til at foretage forretningsrejser. Men også ferierejserne er faldet kraftigt. Dette hænger bl.a. sammen med faldet i privatforbruget, som igen skyldes fald i formuer og højere arbejdsløshed.

Disse dårlige omstændigheder er blevet forstærket af en stærk euro og dermed dansk krone. Dette har gjort det dyrere for udlændinge at komme til Danmark og billigere for danskere at tage til udlandet. F.eks. er antallet af danske overnatninger på svenske hoteller steget med næsten 40 pct. i 2009 (kilde: Tourmis).

Man har i Danmark oplevet fald i danske overnatninger på 6 pct. i 2009, der er det første fald siden 2000, hvorfra der ellers kun er registreret stigninger. Udenlandske overnatninger er med -10 pct. i 2009 faldet endnu mere.

Alle overnatningsformer er faldet, hvor det er gået værst ud over feriehusene med knapt 12 pct. færre overnatninger. Feriecentre har haft det laveste fald på 3 pct., der bl.a. hænger sammen med åbningen af Lalandia Billund.

Dette fald har sat sine spor på turismevirksomhedernes omsætning. F.eks. er omsætningen for hoteller og kroer faldet med ca. 13 pct. i 2009. Konferencetre og kursusjendomme er faldet med 9 pct. og restauranter med 6 pct. Kun forlystelsesparker (+2 pct.) har blandt turismebrancherne oplevet stigninger.

Ifølge det internationale konsulentfirma STR Global faldt de nordeuropæiske hotellers omsætning pr. tilgængeligt rum (RevPAR) med næsten 20 pct. Dette skyldes både færre overnatninger og mindre værelsespriser.

Der er også registreret fald i antallet af beskæftigede i hoteller og restauranter i stort set hvert eneste kvartal siden 2. kvartal 2008.

Et sådant omsætningsfald vil naturligvis være hårdt for mange virksomheder. Antallet af konkurser blandt hoteller og restauranter er da også steget med 45 pct. fra 188 i 2008 til 273 i 2009.

Danmark er dog langt fra det eneste land i Europa, som har oplevet fald i overnatninger i 2009. Der er endda registreret endnu større fald i 10 andre europæiske lande end i Danmark.

Der er kun registreret stigninger i fire europæiske lande, hvoraf de to er Sverige og Island. Disse to lande har været hjulpet på vej af en kraftigt forbedret konkurrenceevne i form af både devalueringer af deres valutaer og lave prisstigninger.

Forventninger

Meget tyder dog på at vi har passeret bunden af krisen. De fleste lande er kommet ud af recessionen i slutningen af 2009, og der forventes økonomisk vækst i de fleste lande i 2010. Der er desuden en forventning om en lavere euro/dansk krone overfor de vigtigste valutaer. Modsat vil arbejdsløsheden sandsynligvis fortsætte med at stige, og der vil bl.a. derfor være lave stigninger i det private forbrug. Alt i alt forventes der dog en moderat vækst i turisme i 2010 hos flere organisationer – deriblandt UNWTO.

VisitDenmark har i sommeren 2009 introduceret et forecast værktøj, som baserer sig på forventningen til de makroøkonomiske variable og deres betydning for turismen. Dette forecast bliver opdateret i februar 2010, og forventer en vækst på ca. 5 pct. i 2010 og de efterfølgende år. Det hidtidige højdepunkt i 2007 forventes dansk turisme dog tidligst at nå igen i 2012.

Stigningen på de 5 pct. i 2010 i forhold til niveauet i 2009 er baseret på en moderat stigning i økonomien og en svagere euro/dansk krone. Desuden forventes en gradvis tilbagevenden til den langsigtede trend, som dansk turisme har underpræsteret i forhold til i 2008 og 2009. Dette baseres på en antagelse om, at udviklingen har en cyklisk bevægelse rundt om en langsigtet trend. En sådan udvikling er blevet observeret historisk i en lang række lande. Dette forecast bedømmes som værende det mest sandsynlige.

Der er dog også andre mulige scenarier. Man kan f.eks. forestille sig, at den økonomiske krise bliver længerevarende, de danske valutakurser vil forblive på et højt niveau, og underpræstationen i 2008 og 2009 skyldes strukturelle og permanente omstændigheder. Herved kan stigningen blive på blot 3 pct. i 2010 - efterfulgt af meget svage stigninger i årene efter. I 2013 vil man dermed ikke engang have nået niveauet i 2008, der var lavere end i 2007.

Konjunkturbarometeret, der spørger virksomheder om deres forventning til de næste tre måneder, viser, at der stadig er flere, der forventer fald end stigninger i deres omsætning. Dog er det meget færre med negative forventninger, end det var for et år siden.

Så alt i alt kan det konstateres, at både Danmark og andre destinationer har oplevet et meget hårdt 2009. Men meget tyder på, at bunden er passeret, og at man nu går langsomt mod bedre tider.

Hovedtal

Situationen lige nu:

- **Antallet af overnatninger i Danmark** er faldet med ca. 8 pct. i 2009 sammenlignet med 2008.
- **Antallet af udenlandske overnatninger i Danmark** er faldet med 10 pct. i 2009. Dette dækker dog over både fald og stigninger blandt de forskellige kildemarkeder. Bl.a. har der i 2009 været flere italienske overnatninger sammenlignet med 2008.
- De fleste **europæiske destinationer** har også som Danmark oplevet færre turistovernatninger i 2009. Kun Island, Serbien, Sverige og Tyrkiet har haft stigninger.
- De fleste turismebrancher har oplevet fald i **momsomsætningen** i perioden januar til november 2009. Deriblandt hoteller og kroer (-13 pct.) og restauranter (-6 pct.).
- **RevPAR** (omsætning pr. tilgængelig værelse) er i Nordeuropa faldet med knapt 20 pct. i periode januar til oktober 2009 sammenlignet med samme periode (2008).
- **Antallet af beskæftigede** i hoteller og restauranter er næsten uafbrudt faldet siden 2. kvartal 2008.
- Der har været 45 pct. flere **erklærede konkurser** blandt hoteller og restauranter januar til november 2009 sammenlignet med tilsvarende periode 2008.

Forventningen til fremtiden i dansk turisme:

- **Dansk økonomi** har været ekstra hårdt ramt af den økonomiske krise, hvor BNP forventes at falde med 4,9 pct. i 2009. En tilbagevenden til normale tilstande vil sandsynligvis blive relativ langvarig for dansk økonomi, hvor arbejdsløsheden først forventes at toppe i 2011.
- Der forventes moderate stigninger i 2010 på ca. 1 pct. i BNP på de fleste af **dansk turismes markeder**. Privatforbruget forventes tilsvarende at stige mellem -0,5 og 2,2 pct. Dette indikerer en svag stigning i turismeforbruget fra disse markeder.
- Der er en forventning om, at euroen, og dermed den danske krone, vil falde i løbet af 2010 overfor de væsentlige **valutaer** for dansk turisme. Dette drejer sig i særdeleshed den svenske krone, norske krone og det britiske pund. En svagere dansk krone er en fordel for dansk konkurrenceevne.
- **VisitDenmarks forecast** forventer, at det samlede antal af overnatninger i 2010 vil stige med 5 pct. Dog vil det samlede antal overnatninger først i 2012 have overgået niveauet fra 2007.
- **Konjunkturbarometeret** for turismeerhvervet viste i november (nettotal: -11) lidt dårligere forventning til omsætningen de næste tre måneder end i oktober (-9). Dog er forventningen meget mindre negativ end i november 2008 (-40).
- **Bookingstatistikken for feriehus** viser ca. 3 pct. færre bookinger i 2010 end på samme tidspunkt året før.

1. Situationen lige nu

1.1 Overnatningstal i Danmark 2009

Antallet af overnatninger i Danmark faldt med 8 pct. i 2009. Det er et historisk set ekstraordinært stort fald. Siden 1989, hvor der findes sammenlignelig statistik fra, har det hidtidige største fald været fra 1998 til 1999, hvor faldet var på 2,6 pct.

Overnatningstal 2009.

		2008	2009	Ændring
		1.000		pct.
Alle typer	I alt	44.897	41.401	-7,8
	Danmark	23.547	22.233	-5,6
	Udlandet	21.351	19.168	-10,2
Hoteller	I alt	10.857	9.985	-8,0
	Danmark	6.300	5.727	-9,1
	Udlandet	4.557	4.258	-6,6
Feriecentre	I alt	3.778	3.636	-3,8
	Danmark	2.718	2.713	-0,2
	Udlandet	1.060	923	-12,9
Camping	I alt	12.169	11.785	-3,2
	Danmark	9.306	9.034	-2,9
	Udlandet	2.863	2.751	-3,9
Vandrehjem	I alt	1.249	1.120	-10,3
	Danmark	806	752	-6,7
	Udlandet	443	369	-16,8
Lystbådehavne	I alt	1.126	1.068	-5,1
	Danmark	585	558	-4,6
	Udlandet	541	510	-5,6
Feriehuse	I alt	15.719	13.806	-12,2
	Danmark	3.832	3.449	-10,0
	Udlandet	11.887	10.357	-12,9

Note: Foreløbige tal.

Kilde: Danmarks Statistik

Feriehusene oplevede det største fald på ca. 12 pct. Feriecentrene og campingpladserne klarede sig bedst med relativt beskedne fald på 3,8 og 3,2 pct.

I nedenstående tabel er det tydeligt, at det tyske marked har haft den største betydning for det samlede fald i 2009. Ud af faldet på 2,2 mio. overnatninger er de 1,4 mio. på grund af tyske turister.

Blandt de største relative fald kan nævnes Island (-60 pct.), Irland (-32 pct.) og Sverige (-23 pct.).

Registrerede overnatninger i Danmark fordelt på gæstens bopælsland.

	Hele året			December		
	2008	2009	Ændring	2008	2009	Ændring
	1.000		pct.	1.000		pct.
Udlandet	21.351	19.168	-10	819	776	-5
Belgien	64	72	12	3	5	55
Finland	131	132	1	5	5	1
Frankrig	135	151	12	8	13	65
Færøerne	50	47	-7	2	0,837	-46
Holland	1.195	1.092	-9	26	25	-4
Irland	30	20	-32	1	1	-18
Island	64	25	-60	1	1	-6
Italien	185	201	9	13	13	4
Norge	2.324	2.139	-8	46	44	-6
Polen	143	119	-17	16	10	-37
Portugal	28	20	-29	1	0,941	-11
Rusland	56	54	-5	3	4	18
Schweiz	110	123	11	4	5	21
Spanien	131	140	6	6	8	37
Storbritannien	539	477	-11	29	35	22
Sverige	1.835	1.418	-23	65	49	-25
Tyskland	12.968	11.584	-11	535	460	-14
Østrig	33	35	5	0,928	1	41
Canada	37	40	8	1	3	111
USA	347	361	4	13	27	102
Folkrep Kina	55	54	-2	3	4	7
Japan	81	84	4	3	7	101

Note: Udvalgte bopælslande. Foreløbige tal.

Kilde: Danmarks Statistik

Blå: positiv udvikling

Grøn: negativ, men bedre end gennemsnittet

Rød: Dårligere end gennemsnittet

I nedenstående tabel kan det ses, at der på hoteller og feriecentre har været et relativt større fald blandt forretningsrejsende end ferierejsende.

Overnatninger på hoteller og feriecentre fordelt på ferie og forretning.

	2008	2009	Ændring
I alt	14.635	13.621	-6,9
Forretning i alt	5.878	5.284	-10,1
Forretning - individuelt	4.083	3.549	-13,1
Forretning - gruppe	1.796	1.735	-3,4
Ferie i alt	8.403	8.163	-2,9
Ferie - individuelt	7.117	6.910	-2,9
Ferie - gruppe	1.286	1.253	-2,6
Andet	353	174	-50,8

Note: Foreløbige tal.

Kilde: Danmarks Statistik

Hvis man forudsætter, at der ikke er forretningsrejsende på andre overnatningsformer end hoteller og feriecentre, betyder det, at der var 39,0 mio. ferieovernatninger i 2008 og 36,1 mio. i 2009 – svarende til et fald på 7 pct.

Der har altså været et fald blandt forretningsrejsende på 2,7 procentpoint mere end blandt ferierejsende i 2009 sammenlignet med 2008.

1.2 Overnatningstal i Europa 2009

I nedenstående tabel er vist antallet af overnatninger år til dato på en række europæiske destinationer.

Kun fire lande har oplevet stigninger (se lande med blå), mens resten har haft fald.

10 lande har haft en værre udvikling end Danmark (se lande med rødt), mens de resterende har haft en negativ men dog bedre udvikling end i Danmark (se lande med grønt).

Overnatningsstatistik i Europa. Udvikling i 2009 sammenlignet med 2008.

Destination	Ankomster	Overnatninger	Periode*
Belgien	-6.9	-9.1	1-7*/1-7*
Bulgarien	-1.7	-20.6	1-8/1-6
Cypern	-11.0	-11.6	1-11/1-6*
Danmark	-	-10.1	1-10
Estland	-5.4	-7.8	1-9/1-9
Finland	-	-10.8	1-10
Grækenland	-9.0	-	1-8*
Holland	-2.7	-1.6	1-8/1-8
Irland	-12.3	-7.4	1-9*/1-6
Island	0.5	-	1-9
Italien	-2.8	-	1-6
Letland	-17.8	-14.0	1-6/1-6
Litauen	-17.5	-15.3	1-9/1-9
Malta	-9.5	-9.8	1-10/1-10
Montenegro	0.0	-2.5	1-8/1-8
Norge	-	-8.1	1-10
Polen	-9.2	-10.3	n.a./n.a.
Portugal	-	-12.0	1-8*
Rumænien	-16.2	-23.6	1-8/1-8
Schweiz	-4.7	-7.1	1-10/1-10
Serbien	1.0	6.0	1-11/1-11
Slovenien	-6.6	-6.9	1-9/1-9
Spanien	-9.5	-8.8	1-9/1-9
Storbritannien	-8.0	-	1-10*
Sverige	-	1.3	1-10
Tjekkiet	-9.9	-11.5	1-9/1-9
Tyrkiet	0.9	-	1-8
Tyskland	-4.3	-4.3	1-9/1-9
Ungarn	-10.5	-10.4	1-10*/1-10*
Østrig	-2.6	-3.2	1-10/1-10

*: Månedperiode statistikken er opgjort for.

Kilde: Tourmis

Rød: Værre udvikling end Danmark. Grøn: Negativ udvikling men mindre negativ end Danmark. Blå: Positiv udvikling

1.3 Momsstatistik

Nedenstående tabel viser, hvordan momsomsætningen for en række turismebrancher har udviklet sig i 2009. Alle brancher, undtagen forlystelsesparker o.l. og "Andre forlystelser og fritidsaktiviteter" har haft nedgang.

Momsomsætning for udvalgte turismebrancher januar til november – årets priser

	2008	2009	Ændring
	mio. kr.		pct.
Hoteller og kroer med overnatningsfaciliteter	8.805	7.656	-13,0
Konferencecentre og kursusjendomme	1.597	1.451	-9,1
Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold (inkl. vandrerhjem og feriecentre)	789	617	-21,8
Campingpladser	885	884	-0,1
Restauranter	11.865	11.153	-6,0
Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.	6.147	5.807	-5,5
Event catering (inkl. diner transportable)	1.692	1.587	-6,2
Anden restaurationsvirksomhed (inkl. kantiner og cafeteria)	3.903	3.440	-11,9
Cafeér, værtshuse, diskoteker mv.	4.100	4.033	-1,6
Forlystelsesparker o.l.	1.712	1.748	2,1
Lystbådehavne	164	152	-7,3
Andre forlystelser og fritidsaktiviteter (inkl. udlejning af udstyr til fritid, markeder, strandaktiviteter mv.)	250	232	-7,2

Kilde: Danmarks Statistik

Af store brancher kan nævnes hoteller og kroer (-13,0 pct.), restauranter (-6,0 pct.), "pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv." (-5,5 pct.) og "anden restaurationsvirksomhed" (-11,9 pct.).

1.4 Situation på det nordeuropæiske hotelmarked

VisitDenmark har ikke adgang til prisoplysninger for danske hoteller. Konsulentfirmaet STR Global har dog offentliggjort tal for Nordeuropa på deres hjemmeside.

Her kan det ses, at den gennemsnitlige værelsespris (ADR) i Nordeuropa er faldet med 15,5 pct. i perioden januar til oktober 2009 sammenlignet med samme periode sidste år.

Tilsvarende er omsætningen pr. tilgængeligt værelse (RevPAR) faldet med 19,5 pct. Så omsætningsfaldet har altså været væsentligt større end faldet i overnatninger/solgte værelser.

Belægningsprocent, ADR og RevPAR på hoteller i Nordeuropa¹ januar-oktober

	2008	2009	Ændring
Belægnings pct.	69,8	66,5	pct. -4.8
ADR	104,74	88,55	euro pct. -15.5
RevPAR	73,10	58,86	-19.5

Note: ADR: Average Daily Rate, RevPAR: Revenue per Available Room.

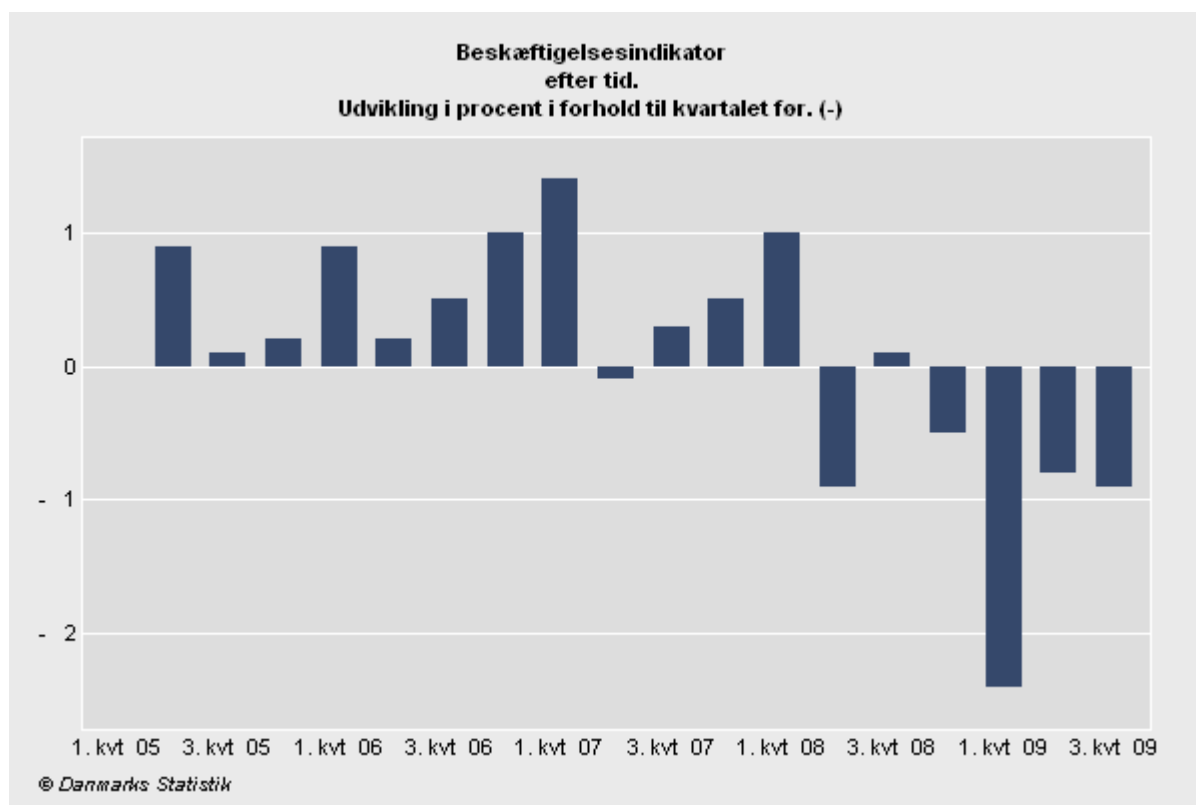
Kilde: STR Global

¹ Nordeuropa er af STR Global defineret som følgende lande: Danmark, Estland, Finland, Island, Irland, Letland, Litauen, Norge, Sverige og Storbritannien.

1.5 Antal beskæftigede i hoteller og restauranter

Nedenstående tabel viser hvor meget det sæsonkorrigerede antal af beskæftiget i hoteller og restauranter har udviklet sig pr. kvartal i forhold til kvartalet før.

Fra 2. kvartal er antallet af beskæftiget stort set faldet konstant. Specielt 1. kvartal 2009 var slem, med et fald på 2,4 pct. i forhold til kvartalet før (sæsonkorrigeret).



Dette fald i beskæftigede er naturligvis et resultat af den omsætningsnedgang, som brancherne har oplevet. Normalt forudsætter man en mindre vækst for at blot holde antallet af beskæftigede status quo. Så der kan nok forventes et fortsat fald i antallet af beskæftigede i hoteller og restauranter i en periode endnu.

1.6 Konkurser i danske turismebrancher

Nedenstående tabel viser, at antallet af erklærede konkurser blandt hoteller og restauranter er steget kraftigt i 2009. Indtil november har der været 45 pct. flere konkurser i 2009 sammenlignet med 2008.

Antal erklærede konkurser på hoteller og restauranter

	2008	2009	Forskel
	antal		pct.
Januar-november	188	273	45
Januar	16	28	75
Februar	14	33	136
Marts	17	25	47
April	17	33	94
Maj	17	16	-6
Juni	14	19	36
Juli	10	13	30
August	14	14	0
September	28	31	11
Oktober	22	31	41
November	19	30	58
December	21	-	

Kilde: Danmarks Statistik

Det kan ses, at antallet af konkurser i sommeren (maj til august) ikke steg så meget som tidligere på året. Desværre er antallet begyndt at stige igen i oktober og november, med henholdsvis 41 og 58 pct.

2. Forventninger til fremtiden i dansk turisme

2.1 Situation i verdensøkonomien

Der er en række tegn på, at verdensøkonomien er nået forbi bunden af krisen, og at vi er i starten af en langsom tilbagevenden til normale tilstande. Det forventes, at BNP de fleste steder vil begynde at stige i slutningen af 2009, og at næsten alle de betydende markeder for dansk turisme vil få positiv BNP vækst i 2010. Dog vil arbejdsløsheden nok først toppe i 2010 og i en del lande først i 2011.

Forecast for årlig real vækst i BNP i lokal valuta for udvalgte markeder

	2006	2007	2008	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
					pct.			
Danmark	3,3	1,6	-1,2	-4,9	1,0	2,5	3,1	2,9
Tyskland	3,4	2,6	1,0	-4,9	1,3	1,5	2,2	2,4
Sverige	4,5	2,7	-0,4	-4,4	1,6	2,2	2,9	2,5
Norge	1,5	3,2	2,1	-1,5	1,2	2,6	2,6	2,4
Storbritannien	2,9	2,7	-0,1	-5,7	0,9	2,3	3,2	3,5
Holland	3,4	3,6	2,0	-4,1	0,3	1,6	2,5	2,6
Italien	2,1	1,5	-1,1	-4,4	1,2	1,3	1,3	2,3
USA	2,7	2,1	0,4	-2,4	2,4	2,9	3,3	3,5
Japan	2,0	2,3	-0,7	-5,6	1,2	1,6	2,1	2,5
Vægtet gennemsnitsvækst ¹	3,2	2,0	-0,2	-4,1	1,0	1,9	2,5	2,4

Note: "Real vækst" betyder at der er justeret for prisudviklingen. ¹ Gennemsnit beregnet i forhold til det enkelte lands andel af overnatninger i Danmark. *: Forecast
Kilde: Oxford Economics

Forecast for årlig real vækst i privatforbruget i lokal valuta for udvalgte markeder

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
					Pct.			
Danmark	4,4	2,4	-0,2	-5,0	1,7	1,6	2,0	2,0
Tyskland	1,4	-0,3	0,2	0,8	0,1	0,9	1,8	2,1
Sverige	2,5	3,1	-0,4	-1,0	1,6	2,0	2,4	2,4
Norge	4,8	6,0	1,2	-0,6	2,2	2,0	2,1	2,1
Storbritannien	1,5	2,5	0,9	-3,1	-0,5	1,5	3,0	3,6
Holland	-0,3	1,7	1,3	-2,5	-0,3	1,4	1,8	1,6
Italien	1,2	1,2	-0,9	-1,8	0,5	1,7	1,8	1,9
USA	2,9	2,7	-0,2	-0,6	1,8	2,9	3,3	3,6
Japan	1,5	0,7	0,6	-1,0	1,0	1,0	1,7	1,6

Note: "Real vækst" betyder at der er justeret for prisudviklingen. *: Forecast.

Kilde: Oxford Economics

2.2 Dansk økonomi

Der er bekymring for, at dansk økonomi vil have en relativt svag genopretning. Dette medfører, at opsvinget ikke vil blive kraftigt nok til at undgå en øget ledighed i 2010. En øget ledighed kombineret med formuetab i form af lavere huspriser og aktier vil alt andet lige begrænse danskernes lyst til at forbruge. Modsat vil skattelettelserne, der

træder i kraft i 2010, give danskerne flere penge mellem hænderne. I 2010 forventes privatforbruget at stige med 1,7 pct., men det skal sammenlignes med et fald i 2009 på -5,0 pct.

2.3 Valutakurser

Valutakurserne er stadig kendetegnet ved en stærk euro og dermed en stærk dansk krone (den danske krone er fastlåst til euroen). De vigtige valutaer for dansk turisme ligger aktuelt noget lavere, end de gjorde forrige sommer: den svenske krone (ca. 70 mod ca. 80 i 2008), norske krone (ca. 88 mod 92 i 2008), engelsk pund (ca. 820 mod 940 i 2008) og polsk Zloty (ca. 180 mod 220 i 2008). Det gør det dyrere for udenlandske turister at rejse til Danmark og billigere for dem at rejse til f.eks. Sverige.

Det forventes dog, at udviklingen vil gå imod en svagere Euro i 2010. Alt andet lige vil dette være en fordel for dansk konkurrenceevne og dermed dansk turisme.

Forecast for udviklingen i de bilaterale valutakurser i forhold til DKK for udvalgte markeder

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Valutakurs i danske kroner:								
				danske kroner				
Svensk krone	0,81	0,81	0,77	0,70	0,77	0,82	0,83	0,84
Norsk krone	0,93	0,93	0,90	0,86	0,92	0,90	0,89	0,88
Britisk pund	10,96	10,90	9,45	8,39	8,63	9,32	9,89	10,06
US dollar	5,95	5,44	5,10	5,35	5,01	5,23	5,48	5,71
Årlig ændring:								
				pct.				
Svensk krone	0,5	-0,1	-4,0	-9,5	10,5	6,4	1,4	0,5
Norsk krone	-0,4	0,2	-2,6	-5,3	7,6	-2,2	-1,7	-0,9
Britisk pund	0,4	-0,6	-13,3	-11,2	2,9	8,0	6,1	1,8
US dollar	-0,8	-8,5	-6,3	4,9	-6,3	4,4	4,8	4,1
Indeks (2005=100)								
Vægtet indeks for dansk krone*:								
	100,7	101,8	103,1	104,6	105,0	104,1	103,3	102,9
Årlig ændring:								
				pct.				
	0,7	1,2	1,3	1,4	0,4	-0,9	-0,7	-0,4

*: Indeks med 2005=100. Jo højere indeks jo dyrere dansk krone. Er vægtet i forhold sammensætningen af udenlandske turister i Danmark. *: Forecast.

Kilde: Oxford Economics

2.4 Forventninger fra UNWTO

I UNWTO's seneste udgave af publikationen World Tourism Barometer har de nogle forventninger til 2010.

- Deres forventning er, at de internationale ankomster i 2010 vil stige moderat med mellem 3 og 4 pct. i forhold til 2009.
- Asien vil opleve den kraftigste vækst, mens Europa og Amerika vil opleve mindre stigninger.
- Forventningen baseres på mindre negative overnatningsstatistikker i slutningen af 2009, såvel som økonomiske indikatorer for større markeder, der har vist sig bedre end forventet.
- 2010 vil stadig blive et vanskeligt år, da en tilbagevenden til tidligere tiders vækst kommer til at tage tid. Arbejdsløsheden vil stige i mange lande, samtidig med at den økonomiske vækst bliver begrænset. De økonomiske hjælpepakker forventes at blive udfaset, og dermed måske øget skatter for at dække underskud på de offentlige finanser.
- På den positive side ser forbrugerforventninger ud til at udvikle sig positivt, og renter og inflation ser ud til at blive på et lavt niveau.

2.5 Forecast for dansk turisme

VisitDenmark udgav i juli 2009 for første gang et forecast for dansk turisme. Dette er baseret på en økonomisk model udarbejdet af det internationale konsulentfirma Tourism Economics. Modellen ser på sammenhængen mellem de makroøkonomiske faktorer (som f.eks. BNP, privatforbruget og valutakurser) og turismen. Dermed tager den altså ikke højde for evt. ekstraordinær stor ændring i kapaciteten, væsentlige ændringer i markedsføring o.l. I januar 2010 bliver forecastet opdateret.

Nedenstående tabel viser, at forecastet forventer, at antallet af overnatninger i 2010 vil stige med knapt 5 pct. Dermed vil antallet stadig være -5 pct. under det hidtidige højdepunkt i 2007. Også i 2011 forventes en stigning på knapt 5 pct., som dog stadigvæk ikke vil bringe antallet af overnatninger op på niveauet fra 2007.

I 2012 og 2013 forventes fortsat stigninger på 4-5 pct., der vil bringe antallet af overnatninger over niveauet fra 2007. Det skal dog nævnes, at forecast så langt ud i fremtiden er forbundet med relativ stor usikkerhed.

Antal overnatninger på kollektive overnatningsformer – basisforecast for 2009-13

	2007	2008	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
				1.000			
I alt	45.609	44.897	41.401	43.440	45.363	47.610	49.531
Danskere	23.172	23.547	22.233	23.172	23.864	24.901	25.874
Udlændinge	22.437	21.351	19.168	20.268	21.499	22.709	23.657
Ændring i forhold til året før:				Pct.			
I alt	3	-2	-8	5	4	5	4
Danskere	5	2	-6	4	3	4	4
Udlændinge	1	-5	-10	6	6	6	4
Indeks:				2007=100			
I alt	100	98	91	95	99	104	109
Danskere	100	102	96	100	103	107	112
Udlændinge	100	94	85	90	96	101	105

Note: Kollektive overnatningsformer er: hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem, lystbådehavne og feriehuse. *: Forecast

Kilde: Danmarks Statistik og Tourism Economics.

I nedenstående tabel er udviklingen i udenlandske overnatninger fordelt på markeder. Her kan det ses at de fleste markeder forventes at stige i 2010 (bortset fra Japan). Men der er dog stadig lang vej på til det hidtidige højdepunkt i 2007, som kun er nået for Italien og USA i 2011.

I 2013 er niveauet fra 2007 ikke engang nået for det svenske og det engelske marked.

Overnatninger på kollektive overnatningsformer i Danmark fordelt på gæstens bopælsland. Basisforecast 2009-13

	2007	2008	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
				1.000			
Udlændinge i alt	22.437	21.196	19.133	20.268	21.499	22.709	23.657
Tyskland	13.732	12.796	11.579	12.119	12.799	13.496	14.022
Norge	2.474	2.307	2.130	2.343	2.429	2.488	2.537
Sverige	1.957	1.825	1.428	1.563	1.723	1.826	1.901
Holland	1.214	1.196	1.097	1.115	1.148	1.184	1.211
Storbritannien	588	539	464	471	507	549	581
Italien	191	185	207	211	214	218	221
Europa i alt	21.932	20.686	18.614	19.709	20.897	22.051	22.949
USA	358	347	353	370	390	422	450
Japan	85	81	80	77	77	80	83
				Indeks. 2007=100			
Udlændinge i alt	1	-6	-10	6	6	6	4
Tyskland	1	-6	-10	6	6	6	4
Norge	2	-7	-10	5	6	5	4
Sverige	-3	-7	-22	9	10	6	4
Holland	3	-2	-8	2	3	3	2
Storbritannien	0	-8	-14	1	8	8	6
Italien	-4	-3	12	2	2	2	1
Europa i alt	2	-6	-10	6	6	6	4
USA	-13	-3	2	5	6	8	7
Japan	-9	-4	-2	-4	1	4	4

Note: Kollektive overnatningsformer er: hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem, lystbådehavne og feriehuse. *: Forecast

Kilde: Danmarks Statistik og Tourism Economics.

Man kan forestille sig et alternativt mere negativt scenarie, hvor følgende gør sig gældende:

- Krisen vil fortsætte længere end forventet, og dermed dæmpe udlandsrejserne fra vores markeder.
- Euroen og dermed den danske krone vil bibeholde sin stærke position også i 2010 til 2013. Dermed vil dansk turisme ikke kunne generobre sin konkurrencedygtighed på valutamæssige område.
- Vores afvigelse fra den langsigtede trend skyldes overvejende strukturelle forhold, og vi vil derfor rykke vores trend permanent nedad.

Dermed kan følgende udvikling blive resultatet:

Antal overnatninger på kollektive overnatningsformer – negativt scenarie for 2009-13

	2007	2008	2009	2010*	2011*	2012*	2013*
				1.000			
I alt	45.609	44.897	41.401	42.471	42.825	43.355	43.789
Danskere	23.172	23.547	22.233	22.776	22.973	23.454	23.933
Udlændinge	22.437	21.351	19.168	19.694	19.851	19.901	19.856
Pct. ændring i forhold til året før:							
I alt	3	-2	-8	3	1	1	1
Danskere	5	2	-6	2	1	2	2
Udlændinge	1	-6	-10	3	1	0	0

Note: Kollektive overnatningsformer er: hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem, lystbådehavne og feriehuse. *: Negativt scenarie. Kilde: Danmarks Statistik og VisitDenmark.

I tabellen kan det ses, at det negative scenarie vil betyde at niveauet af overnatninger i 2010 kun vil stige svagt i forhold til det lave niveau fra 2009. Også i 2011 vil der komme en meget svag stigning, der skyldes lav vækst for både danske og udenlandske overnatninger. I 2012 og 2013 vil der kun komme beskedne stigninger på omkring 1 pct., der skyldes få flere danske og et uændret antal udenlandske overnatninger.

Resultatet vil blive, at antallet af overnatninger i 2013 kun vil være steget til 43,8 mio., som er 4 pct. lavere end det hidtidige højdepunkt i 2007.

2.6 Konjunkturbarometer

Konjunkturbarometeret er baseret på spørgeskemaer, der bliver sendt månedligt ud til en stikprøve af virksomheder. Her bliver de spurgt, om de forventer at det vil gå dårligere, uændret eller bedre de næste tre måneder sammenlignet med den forrige tremåneders periode. Dette skal de gøre uden at lade sig påvirke af sæsonen (som tallene dog viser, de alligevel gør).

Til sidst bliver tallene opregnet efter antallet af ansatte, den enkelte virksomhed har. De såkaldte "nettotal" er blot procenten, der svarer "Godt", fratrukket procenten der svarer "Dårligt".

Den seneste måned der er offentliggjort er januar 2010. Her kan det ses at forventningen til omsætningen for hele turismen er lidt bedre end måneden før (nettotal fra -17 til -15). Nettotallet på -15 er meget bedre end i samme måned sidste år, hvor nettotallet var -46.

Konjunkturbarometeret for serviceerhverv

		Jan. 09	Dec. 09	Jan. 10
HHR Turisme	Dårligt	52	37	35
	Uændret	42	43	45
	Godt	6	20	20
	Nettotal	-46	-17	-15
550001 Hoteller og anden overnatning	Dårligt	57	48	42
	Uændret	39	38	42
	Godt	4	14	16
	Nettotal	-53	-34	-26
561010 Restauranter	Dårligt	51	33	49
	Uændret	47	62	45
	Godt	2	5	6
	Nettotal	-49	-28	-43
790001 Rejsebureauer og -arrangører	Dårligt	38	7	3
	Uændret	48	41	53
	Godt	14	52	44
	Nettotal	-24	45	41

Kilde: Danmarks Statistik

Rejsebureauer er dem som er klart mest positive. Virksomheder, som repræsenterer 44 pct. af de beskæftigede, forventer øget omsætning de næste tre måneder. Dette er meget bedre end for et år siden, hvor der var 38 pct., der forventede et fald.

2.7 Feriehusbookinger

Danmarks Statistik indsamler oplysninger om antallet af feriehusudlejernes bookinger.

Bookede hus-uger fordelt på måneder pr. 31. december 2009.

	2009	2010	Ændring
	1.000		pct.
Hele året	113,3	110,2	-2,8
Januar	5,3	5,5	4,5
Februar	5,2	4,5	-13,6
Marts	4,9	7,2	49,0
April	13,8	10,7	-22,0
Maj	15,5	14,4	-7,0
Juni	16,5	17,1	3,5
Juli	19,4	22,3	15,1
August	15,8	12,9	-18,1
September	9,0	8,4	-6,0
Oktober	7,0	6,2	-11,5
November	0,7	0,6	-16,3
December	0,4	0,2	-33,9

Kilde: Danmarks Statistik

Ovenstående tabel viser, at antallet af bookinger d. 31. december 2009 for hele 2010, er ca. 3 pct. under niveauet året før.

Det er dog for tidligt at konkludere, at antallet af feriehusovernatninger bliver mindre i 2010 end i 2009. Det skyldes til dels, at der de seneste år har været en tendens til at turisterne har booket senere og senere. Tallene viser da også, at hvis man nøjes med at se på de syv første måneder, er der ca. 2 pct. flere bookinger.

Kilder

Danske overnatningstal:

Danmark Statistik.

www.visitdenmark.com/overnatningstal

www.statistikbanken.dk

Europæiske overnatningstal:

Tourmis

<http://tourmis.wu-wien.ac.at/>

Momsstatistik:

Danmarks Statistik

www.statistikbanken.dk/fiks2

ADR og RevPAR i Nordeuropa:

STR Global

www.strglobal.com

Antal beskæftigede i hoteller og restauranter:

Danmarks Statistik

www.statistikbanken.dk/besk12

Konkurser:

Danmarks Statistik

www.statistikbanken.dk/konk2

Forventninger til BNP, privatforbrug og valutakurser:

Oxford Economics

Se VisitDenmarks forecastrapport:

www.visitdenmark.com/analyser

Forventninger fra UNWTO:

<http://www.unwto.org/facts/menu.html>

Forecast for dansk turisme:

VisitDenmark og Tourism Economics

www.visitdenmark.com/analyser

Konjunkturbarometeret:

Danmarks Statistik

www.statistikbanken.dk/kserv1

Feriehusbookinger:

Danmarks Statistik

www.statistikbanken.dk/ferieh2